
ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

TV-4216-001/2017.

Az Állami Számvevőszék 2018. első félévi ellenőrzési terve

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Az Állami Számvevőszék 2018. első félévi ellenőrzési terve

Jóváhagyom:

Domokos László

elnök

Budapest, 2017. december

Bevezetés

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) az Alaptörvényben rögzített függetlensége alapján kizárólag a törvényeknek alárendelten működik. Tevékenységét az Állami Számvevőszék elnöke által jóváhagyott ellenőrzési terv szerint, valamint az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény által meghatározott keretek között végzi. Az ÁSZ stratégiai célja, hogy szilárd szakmai alapokon álló, értékteremtő ellenőrzéseket végezzen, és ezek megtervezett hasznosulásával előmozdítsa az átláthatóságot, és érvényesítse az elszámoltathatóságot a közpénzekkel, köztalánnyal való gazdálkodás terén. Ennek érdekében az ÁSZ támogatja a felelősségteljes, a jognak következetesen érvényt szerző közigazgatás működését, így előmozdítja a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, és hozzájárul a „jó kormányzáshoz”.

Az Állami Számvevőszék ellenőrzési tervének közzététele az ÁSZ átlátható működésének egyik alapköve. Az ÁSZ ellenőrzési tervét a gördülő tervezés módszerével alakítja ki, azt félévente teszi közzé és juttatja el az Országgyűlés részére. A Számvevőszék ellenőrzés-tervezési rendszerét folyamatosan fejleszti annak szem előtt tartásával, hogy az támogassa az időszerű és a közvélemény érdeklődésére számot tartó ellenőrzési témaválasztást. A tervezés a témaválasztáshoz szükséges információk folyamatos gyűjtésén, feldolgozásán és elemzésén alapul. Az ellenőrzési terv kidolgozása során alapvető cél, hogy az ellenőrzések témaválasztásuk, megközelítésük és elért eredményeik által a társadalom számára minél nagyobb hozzáadott értéket teremtsenek.

Az Állami Számvevőszék stratégiai célkitűzéseivel összhangban aktív szerepet vállal a korrupció és a csalás elleni fellépésben. Az integritás vagy etikus magatartás, működés a jó kormányzás egyik sarokköve, amely elősegíti a kormányzásba vetett bizalom fenntartását és a korrupció megelőzését. Az Állami Számvevőszék egyik legfontosabb feladatának tekinti az integritás szemlélet kialakítását és elterjesztését, ennek egyik fontos eszközeként az ÁSZ ellenőrzéseibe már beépítette az integritási szemlélet érvényesítésének, ellenőrzési bizonyítékokon alapuló értékelését. Az Országgyűlés az ÁSZ beszámolóját elfogadó határozatában elismerte, hogy a szervezet közreműködik a korrupciós kockázatok és a korrupció elleni fellépés hatékony és eredményes eszközeinek beazonosításában, alkalmazásában, valamint használatuk elterjesztésében, mindezekkel támogatva az integritás alapú közigazgatási kultúra kialakítását.

Az ÁSZ szükség szerint felülvizsgálja, megújítja az általa alkalmazott módszertanokat is annak érdekében, hogy a korszerű módszereket alkalmazva, hatékony erőforrás felhasználás mellett, objektív és jól hasznosítható eredményeket biztosító ellenőrzéseket folytathasson le. A számvevőszéki ellenőrzés alapelvei nyilvánosak, minden érintett és érdeklődő számára hozzáférhetőek, megismerhetőek, ezzel is biztosítva az ÁSZ tevékenységének átláthatóságát. Az ÁSZ – ahogy az Alaptörvényben is rögzítve van – érvényt szerez annak, hogy minden közpénzekkel gazdálkodó szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával valamint annak, hogy a közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. Intézményünk ellenőrzései során mindezt számon is kéri az ellenőrzött szervezetektől.

Az ÁSZ 2018-ban, a korábbi időszak tapasztalatai alapján, megfeleléségi és teljesítmény-ellenőrzési módszerek szerinti ellenőrzéseket végez. A megfeleléségi ellenőrzés alapelvei szilárd és széles körű ellenőrzés-szakmai háttérrel biztosítanak a felelős, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás ellenőrzéséhez. A teljesítmény-ellenőrzés alapelveinek alkalmazása pedig hozzájárul a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás során az eredményesség, a hatékonyság és a gazdaságosság elvének érvényesüléséhez.

Az ellenőrzések egy részét 2018. első félévében is a szervezet-specifikus ellenőrzések teszik ki, melyek az államháztartás különböző, jelentős részterületeinek, és az államháztartáshoz szorosan kapcsolódó, de azon kívüli szervezetek csoportjainak meghatározott témában, azonos területen, több éven keresztül, rendszeresen megújított, aktualizált programok alapján lefolytatott ellenőrzései.

A Számvevőszék a szervezet-specifikus ellenőrzéseihez modulárisan felépített ellenőrzési programokat készít, hogy az egyes ellenőrzöttek egyedi kockázatainak megfelelő, célzott ellenőrzési programmal történjenek az ellenőrzések. Ennek eredményeképpen a Számvevőszék ott és azt ellenőrzi, ahol és amitől az előzetes kockázatelemzés alapján, a legnagyobb hasznosulás várható.

2018. I. félévében az önkormányzatok, központi költségvetési szervek, állami tulajdonú gazdasági társaságok és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése a hatékony és célszerű ellenőrzések lebonyolítása érdekében az előzetes kockázatelemzés eredményeként meghatározott, a kiválasztott ellenőrzöttekre egyedileg jellemző és hangsúlyosnak ítélt kockázatoknak megfelelő modulokkal történik. Minden felsorolt szervezet esetében alkalmazhatja az ÁSZ az integritás- és belső kontroll, pénzügy, vagyongazdálkodás, jelentős beruházások és teljesítmény-ellenőrzés modul. Az önkormányzatok moduljai kiegészülnek a befektetési döntések szabályszerűségének, helyénvalóságának értékelését célzó modullal, a központi költségvetési szervek esetében a középírányító szervek értékelése is megtörténhet, amely során az irányítási feladatokat, a gazdálkodási és vagyongazdálkodási feladatokat ellenőrzi az ÁSZ.

Az Állami Számvevőszék az ÁSZ törvényben rögzített kötelezettségét teljesítve összeállítja véleményét a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról. Véleményében az ÁSZ a költségvetési tervezés egy adott állapotáról nyilatkozik a bevételek megalapozottsága, illetve teljesíthetősége, a kiadások alátámasztottsága és a jogszabályok betartása tükrében. A véleményadás célja, hogy az ÁSZ hozzájáruljon ahhoz, hogy az Országgyűlés a még hiányzó törvények megalkotásával, illetve módosító javaslatok elfogadásával megalapozott, a reálisan felmerülő kockázatokat kezelni tudó költségvetést fogadjon el.

A közpénzfelhasználás átláthatóságának biztosítása érdekében kiemelt szerepe van a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadás ellenőrzésének. Ezzel összhangban 2018. egyik legfontosabb feladata a 2017-es központi költségvetés végrehajtásának ellenőrzése. A feladat hatékony és eredményes megvalósítása érdekében az ÁSZ az ellenőrzést az államháztartás teljes gazdálkodásának lefedésére alkalmas, statisztikai módszerekkel támogatott módszertanon alapuló ellenőrzési modell szerint végzi el.

Az ÁSZ ellenőrzi az önkormányzatok pénzügyi- és vagyongazdálkodását, valamint integritás és belső kontrollrendszerét. Az ÁSZ a helyi önkormányzatok ellenőrzése keretében a Magyar Államkincstár központi információs rendszerében rendelkezésre álló adatok monitorozását is alkalmazza, mellyel olyan önkormányzatokat is be tud vonni az értékelésbe, ahol eddig még nem végzett ellenőrzéseket. A monitoring riportok kiértékelése alapján végzett ellenőrzésekkel, az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére ható kockázatok feltárásával az ÁSZ hozzájárul az önkormányzatok gazdálkodása, feladatellátása fenntarthatóságának biztosításához.

Az állami és az önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése olyan területre irányul, amelynek működése jelentős hatással van az ország

gazdasági teljesítményére, továbbá befolyásolhatja a kormányzati szektor hiányát, az államadósság alakulását is.

A Számvevőszék ellenőrzési mandátuma széleskörű: olyan intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzésére is jogosult, amelyek maguk is végeznek ellenőrzési, felügyeleti tevékenységet. Ilyen intézmények ellenőrzése eredményeként az ÁSZ a lehető legnagyobb hatást képes elérni a közpénzekkel való szabályszerű, felelős és fegyelmezett gazdálkodás előmozdítása érdekében, hiszen az ÁSZ ellenőrzések eredményei – azáltal, hogy az ellenőrök tevékenysége szabályszerűbbé, hatékonyabbá és átláthatóbbá válik – közvetetten hasznosulhatnak az ellenőrző szervezetek által ellenőrzött működésében is.

2018. I. félévében indítja az ÁSZ a Magyar Államkincstár – mint ellenőrző szervezet - ellenőrzését. Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a MÁK ellenőrzési feladatait szabályszerűen látta-e el, valamint, hogy az államháztartáson kívüli szervezeteknek nyújtott támogatások kontrollját megfelelően végezte-e el. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal esetében egyrészt a társasági adóval kapcsolatos egyes tevékenységek (bevallás-feldolgozás, ellenőrzések tervezése és végrehajtása, hátralékkezelés, behajtási tevékenység, adatszolgáltatások) szabályozottságának és szabályszerűségének értékelésére, másrészt a belső kontrollok kiépítése és működtetése megfelelőségének értékelésére kerül sor. Új területként az ÁSZ bevonta a köznevelés rendszerét, mint az ellenőrök ellenőrzése témát.

Az állam vagyoni eszközei alapvető szerepet töltenek be az állami feladatok, közszolgáltatások megfelelő ellátásában. Az állami vagyon értékének megőrzése, gyarapítása, a vagyontárgyakkal való szabályszerű gazdálkodás kulcsfontosságú törvényi feladatot jelentenek a közintézmények számára. Az államháztartás körébe tartozó vagyon kezelésének, a vagyonnal való gazdálkodásnak, a szervezetek vagyonérték-megőrző és vagyongyarapító tevékenységének ellenőrzése éppen ezért alapvető fontosságú. A témakörben kiemelt jelentőségű az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek éves rendszerességgel, törvényi kötelezettség alapján végzett értékelése.

Új ellenőrzésként, 2018-ban indul a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság működésének, gazdálkodásának értékelése. Az intézménynél értékeljük a belső kontrollrendszer kialakítását és működtetését, valamint azt, hogy az NMHH pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályszerű volt-e.

A sürgősségi betegellátás rendszerének ellenőrzésével az ÁSZ választ kíván kapni arra, hogy az ellátás betölti-e szerepét, törvényben meghatározott célját, megszervezése és szabályozottsága biztosítja-e az ellátás folyamatos működését, az egyenlő hozzáférés elvének érvényesülését, illetve a területi egyenlőtlenségek csökkenését.

A Magyar Villamos Művek Zrt. 2018-ban induló ellenőrzése kiterjed arra, hogy mint holdingközpont, megfelelően látta-e el stratégiai irányító, ellenőrző tevékenységét a tulajdonában álló gazdasági szervezetek fölött. A stratégiai tervezést és döntéshozatalt, a társaság-csoport tagjainak felügyeletét valamint a holding központosított pénzgazdálkodási, vagyongazdálkodási tevékenységét is értékeljük.

Az ÁSZ folytatja a kulturális javak és értékek megőrzését, továbbadását végző intézményrendszer ellenőrzését. A színházak, a megyei hatókörű városi múzeumok, a nyilvános könyvtárak korábbi években lefolytatott, illetve megkezdett ellenőrzéseit követően a közgyűjteményeket is ellenőrzi 2018-tól. Az állami és önkormányzati fenntartású közgyűjtemények (a muzeális intézmény, levéltár, közgyűjteményként működő kép- és hangarchívum, valamint könyvtár) saját gyűjteményében nyilvántartott kulturális javak a nemzeti vagyon köréhez tartoznak. A kulturális javak körébe tartozó vagyon értékmegőrzése, a

vagyon gyarapítása, állagának védelme, a vagyon hasznosítása terén megtett intézkedések kiemelkedő fontosságúak, ezért az ÁSZ 2018. első felében ellenőrzéseket indít a kulturális javak körébe tartozó vagyon megfelelő kezelésének értékelése céljából.

Az alapítványok és közalapítványok ellenőrzését 2018-ban is folytatja az ÁSZ. Alapvető cél annak megállapítása, hogy az alapítvány, közalapítvány gazdálkodása során, a célja elérése érdekében betartotta-e a vonatkozó jogszabályi előírásokat, szabályszerűen használta-e fel a kapott költségvetési támogatásokat.

Az ÁSZ törvényi felhatalmazás alapján 2018-ban is folytatja a pártok és a költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok gazdálkodásának ellenőrzését.

A számvevőszéki ellenőrzések rámutatnak arra, hogy az ellenőrzött szervezetek az államháztartás számviteli rendjét fegyelmezetten betartják-e. Az ÁSZ ellenőrzései során továbbra is fókuszál az integritásra, valamint a belső kontrollrendszerre, amelynek megfelelő működése a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal való szabályszerű, felelős, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás előfeltétele.

Az ÁSZ 2018-ban is folytatja utóellenőrzési gyakorlatát, melyen keresztül értékeljük, hogy a számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e. Ezzel megvalósul a következményekkel járó ellenőrzés. Az intézmény az utóellenőrzéseket jellemzően önálló ellenőrzési programmal hajtja végre. Az ellenőrzések során értékeljük, hogy a közpénzügyek rendezettsége javult-e, a nemzeti vagyon védelme, gyarapítása, megóvása megvalósult-e.

A közpénzekkel való hatékony és fegyelmezett gazdálkodás elősegítése érdekében emellett az ÁSZ önkéntesen kitölthető öntesztekkel támogatja a közpénzt felhasználó szervezetek, intézmények szabályos működését. Az öntesztek kitöltésével a szervezet képet kaphat arról, hogy gazdálkodása, tevékenysége, irányítása, szabályozása mely területek vonatkozásában fejleszthető. Az öntesztek az ÁSZ honlapjáról letölthetők.

TÉMAJEGYZÉK

(tartalomjegyzék témasorszám alapján)

1. *A Magyar Államkincstár gazdálkodásának ellenőrzése* (a 2017. II. félévi ellenőrzési terv 2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
2. *A levegő minőségének védelmét szolgáló intézkedések ellenőrzése* (a 2017. II. félévi ellenőrzési terv 3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
3. *Az önkormányzatok gazdasági társaságai - Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése* (negyedik szakasz, a 2017. II. félévi ellenőrzési terv 6. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
4. *Állami tulajdonú gazdasági társaságok – Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyongörzési és gazdálkodási tevékenységének ellenőrzése* (harmadik szakasz) – (a 2017. II. félévi ellenőrzési terv 7. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
5. *Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése* (a 2017. II. félévi ellenőrzési terv 9. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
6. *6/1: Utóellenőrzések* (a 2017. II. félévi ellenőrzési terv 10. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
6/2: Utóellenőrzések (második szakasz)
7. *A gyermekétkeztetés rendszerének ellenőrzése* (a 2017. II. félévi ellenőrzési terv 11. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
8. *Az állami felsőoktatási intézmények ellenőrzése a hallgatói önkormányzatok tekintetében* (2017. II. félévi ellenőrzési terv 12. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)
9. *Az önkormányzatok gazdasági társaságai – Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése* (negyedik szakasz) (2017. II. félévi ellenőrzési terv 13. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)
10. *A központi alrendszer intézményei – A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése* (ötödik szakasz) (2017. II. félévi ellenőrzési terv 14. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)
11. *Az önkormányzatok pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelőségének ellenőrzése* (harmadik szakasz, 2017. II. félévi ellenőrzési terv 15. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)
12. *Köztisztviselők ellenőrzése* (harmadik szakasz) (2017. II. félévi ellenőrzési terv 16. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)
13. *Önkormányzatok integritás- és belső kontrollrendszere – Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának és működtetésének ellenőrzése*
14. *Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése – A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli köznevelési és szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése* (harmadik szakasz) (2017. II. félévi ellenőrzési terv 18. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)

15. *Alapítványok/közalapítványok gazdálkodásának ellenőrzése (második szakasz) (2017. II. félévi ellenőrzési terv 19. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
16. *Önkormányzatok ellenőrzése (2017. II. félévi ellenőrzési terv 21. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
17. *A Magyar Nemzeti Bank működése szabályszerűségének ellenőrzése (2017. II. félévi ellenőrzési terv 25. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
18. *A nyilvános könyvtári ellátás működésének ellenőrzése (2017. II. félévi ellenőrzési terv 26. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
19. *A középületek energiahatékonyságának ellenőrzése (2017. II. félévi ellenőrzési terv 27. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
20. *Központi költségvetési szervek ellenőrzése (2017. II. félévi ellenőrzési terv 22. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
21. *Nemzeti tulajdonú gazdagái társaságok ellenőrzése*
22. *Az országos nemzetiségi önkormányzatok fenntartásában lévő intézmények gazdálkodásának ellenőrzése (2017. II. félévi ellenőrzési terv 28. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
23. *A Magyar Államkincstár ellenőrzési tevékenységének ellenőrzése*
24. *A Nemzeti Adó- és Vámhivatal társasági adóval kapcsolatos feladatellátásának ellenőrzése*
25. *A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság ellenőrzése*
26. *A Magyar Villamos Művek Zrt. ellenőrzése*
27. *Az állami tulajdonban lévő kulturális javakkal kapcsolatos vagyongazdálkodás ellenőrzése*
28. *Alapítványok/közalapítványok gazdálkodásának ellenőrzése (harmadik szakasz)*
29. *A sürgősségi betegellátás rendszerének ellenőrzése*
30. *A közoktatás ellenőrzési rendszerének ellenőrzése*
31. *A költségvetési szervek fenntartói, tulajdonosi feladatai ellátásának ellenőrzése*

**TÖRVÉNY SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS
EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK**

32. *2017. évi zárszámadás – Magyarország 2017. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése*
33. *Vélemény a 2019. évi központi költségvetésről – Vélemény Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló javaslatáról*
34. *Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek ellenőrzése (2017. II. félévi ellenőrzési terv 30. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
35. *A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2017. évi megosztásáról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata (2017. II. félévi ellenőrzési terv 31. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
36. *A 2016. október 2-án megtartott országos népszavazás lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásának ellenőrzése (2017. II. félévi ellenőrzési terv 32. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
37. *Az időközi választásokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése (2017. II. félévi ellenőrzési terv 33. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
38. *A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2017. II. félévi ellenőrzési terv 35. témasorszáma szerinti folyamatban lévő feladat)*
  - 1 A Táncsics Mihály Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
  - 2 A Jobbik Magyarországért (Gyarapodó Magyarországért) Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
  - 3 Az Ökopolisz Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
  - 4 Az Új Köztársaságért Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
  - 5 Az Váradi András (Együtt Magyarországért) Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
  - 6 A Liberális Magyarországért Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
  - 7 A Megújuló Magyarországért Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

I.

2018. ELSŐ FÉLÉVI ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés**

A MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR GAZDÁLKODÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy a Kincstárra vonatkozó irányító szervei feladatellátás a jogszabályi előírások betartásával történt-e; a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése szabályszerű volt-e; a Kincstár pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és belső szabályzatokban foglaltaknak; továbbá, hogy a Kincstár szervezetét, feladatait érintő átalakítás vagy átszervezés lebonyolítása szabályszerűen történt-e.

A teljesítmény-ellenőrzés feltételeinek fennállása esetén külön modul keretében kerülhet sor a gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi követelmények gazdálkodás folyamatában való érvényesülésének értékelésére .

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás működésében kiemelt szerepet betöltő Kincstár feladatellátásának megfelelése az államháztartás egésze szempontjából kockázatot hordoz. A Kincstár feladatellátása, pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenysége jelentős hatást gyakorolhat a közpénzek szabályszerű felhasználására, a költségvetés egyensúlyának javítására, az államháztartás beszámolási adatainak megbízhatóságára, hatással van továbbá az állami vagyonnal való gazdálkodás minőségére.

A Kincstár működésének kiemelt jelentőségére tekintettel indokolt, hogy az ÁSZ a szervezet pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályszerűségét rendszeresen ellenőrizze. A közpénz szabályszerű elköltése mellett elvárásként fogalmazódik meg, hogy azt hatékonyan használják fel, ezért a holisztikus megközelítés szellemében a szabályszerűségi ellenőrzést teljesítmény-ellenőrzés egészítheti ki. Az ellenőrzés eredményeként javulhat a Kincstár feladatellátásának szabályozottsága, valamint a pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályszerűsége.

Kiegészítő modulként:

A KIRA és az ASP rendszer működésének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja annak megítélése, hogy a Kincstár a KIRA és ASP rendszereket a jogszabályi előírásoknak megfelelően szabályszerűen működteti-e, kialakították-e a rendszerek működtetését szabályozó belső utasításokat, felelősségi köröket. Az ASP rendszer esetében az önkormányzati adattárház működtetési szabályainak meghatározásával biztosították-e az adatok szabályszerű kezelését és védelmét.

Témasorszám: 2

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A LEVEGŐ MINŐSÉGÉNEK VÉDELME T SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy eredményesek és hatékonyak voltak-e a levegő minőségének javítását, a légszennyezési források elleni küzdelmet célzó intézkedések.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A levegő megfelelő minőségének fenntartása határokon átnyúló, folyamatosan fennálló probléma, a legfőbb szennyező általában a közlekedés, az energiaszektor, illetve a fűtés, bizonyítható továbbá a légszennyezettség és a lakosság egészségi állapota közötti összefüggés. Ezzel összhangban Magyarországon is fokozott figyelem irányul a levegő minőségének megóvására, javítására. Konceptcionális és stratégiai dokumentumok kiemelt feladatként fogalmazzák meg a levegő minőségének javításával összefüggésben elérni kívánt célokat, valamint a célkitűzések teljesítéséhez szükséges eszközök körét.

Az ellenőrzés a levegő minőségének védelmére fókuszál, kiterjed a légszennyezési források elleni küzdelem szabályozási és intézmény rendszerére, a levegő minőségének megóvását, javítását célzó hazai intézkedésekre és határon átnyúló együttműködésre, valamint a levegőtisztaság állampolgárokat közvetlenül érintő egészségügyi vonatkozásaira.

Az ellenőrzéssel a társadalom képet kaphat arról, hogy milyen intézkedéseket igényel napjaink egyik kiemelt egészségügyi kihívása, milyen jó gyakorlatok léteznek a levegő minőségének javítását érintően.

Az ellenőrzést nemzetközi párhuzamos ellenőrzés keretében tervezzük elvégezni.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

AZ ÖNKORMÁNYZATOK GAZDASÁGI TÁRSASÁGAI

Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése (harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy az önkormányzat vagyongazdálkodási tevékenysége során szabályszerűen gyakorolta-e tulajdonosi jogait; a gazdasági társaság szabályozottsága, gazdálkodása és vagyongazdálkodási tevékenysége, bevételeinek és ráfordításainak elszámolása megfelelt-e a jogszabályi és tulajdonosi előírásoknak; a gazdasági társaság kötelezettségállománya jelent-e kockázatot a működésre, valamint a gazdálkodás átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében biztosítva volt-e a szolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltségszámítással.

Az ellenőrzés célja továbbá annak megítélése, hogy a kormányzati szektorba sorolt önkormányzati tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadósságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e.

Az ellenőrzés külön modul keretében kiegészülhet a vezetői teljesítmény értékelésével.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az önkormányzatok többségi tulajdonában álló gazdasági társaságok ellenőrzése kiemelten fontos a vagyon megőrzése, megóvása érdekében, valamint a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek esetében, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek. A feladatellátás költségeinek, ráfordításainak alakulása a lakosság széles rétegét érinti.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy az önkormányzat a feladatellátásához rendelt vagyon működtetését a tulajdonostól elvárható gondossággal végezte-e, a feladatot ellátó gazdasági társaság a szolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával biztosította-e a feladat ellátását. Az ellenőrzés eredményeként meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. Az ellenőrzés rávilágíthat arra, hogy a gazdasági társaság a vagyon használatával biztosította-e a szolgáltatás folytatásának feltételeit, az önkormányzat tulajdonosi felügyelete hozzájárult-e a szabályszerű gazdálkodáshoz és feladatellátáshoz. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Amennyiben azt az egyes területeken beazonosított kockázatok indokolják, az ellenőrzés eltérő tartalommal és ellenőrzött időszakkal kerül lefolytatásra.

Témasorszám: 4

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

ÁLLAMI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK

Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének ellenőrzése

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a tulajdonosi jogok gyakorlása szabályszerű volt-e; a gazdálkodó szervezet szabályozottsága, gazdálkodása és vagyongazdálkodási tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi és a tulajdonosi előírásoknak; biztosítva volt-e a közfeladatok átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében a közszolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltségszámítással; a vagyonváltozást eredményező döntések esetében a tulajdonosi jogok gyakorlója és a gazdálkodó szervezet szabályszerűen jártak-e el.

Az ellenőrzés célja továbbá annak megítélése, hogy a kormányzati szektorba sorolt állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadósságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e.

Az ellenőrzés külön modul keretében kiegészülhet a vezetői teljesítmény értékelésével.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Európai Unióban 1994. óta hatályos túlzott hiány eljárás kihívást jelent a tagállamok számára. Kiemelten fontosak a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

Az állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. A közszolgáltatási árképzés megalapozottsága és a rendszeres elszámoltatás feltételeinek kialakítása az ellenőrzése során nagy hangsúlyt kap. A közszolgáltatás árában és annak támogatásában meg kell jelennie az önköltségszámítás szempontjainak, amely biztosítja a működés fenntarthatóságát (eszközpótlást) is.

Az ellenőrzés rámutathat az állami tulajdonú közszolgáltatást végző gazdálkodó szervezetek gazdálkodási tevékenységével, valamint az államháztartásból származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. Felhívhatja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges feltételek hiányosságaira, hozzájárulhat az államháztartáson kívüli, de (közvetlenül vagy közvetve) állami vagyont használó gazdálkodó szervezetek tevékenységének átláthatóságához. Ellenőrzésünk eredményeképpen javaslatainkkal, megállapításainkkal hozzájárulhatunk a közvagyonnal való gazdálkodás átláthatóságának, elszámoltathatóságának javításához.

Az ellenőrzés típusa: megfelelősségi ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK PÉNZÜGYI MONITORING ALAPJÁN VÉGZETT ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: az önkormányzatok központi információs rendszerében szereplő adatok értékelése alapján beazonosított kockázatok kezelésének előmozdítása.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ stratégiájában célul tűzte ki, hogy az önkormányzatok ellenőrzése során azok pénzügyi-gazdasági helyzetét értékeli, kockázatait feltárja, valamint az ellenőrzések helyszíneit objektív mutatószámrendszer alapján választja ki. Az ÁSZ stratégiai céljai közt szerepel, hogy új megközelítésű, elemzéssel alátámasztott mintavétellel, illetve ellenőrzési eljárásokkal csökkentse a helyszíni ellenőrzések számát.

A monitoring rendszer az önkormányzatok éves költségvetési beszámolójának, időközi költségvetési jelentéseinek és mérlegjelentéseinek a központi információs rendszerben szereplő adatai értékelése alapján jelzi, hogy melyek azok az önkormányzatok, és melyek azok a területek, ahol olyan kedvezőtlen gazdasági folyamatok, vagy gazdasági események következtek be, amelyek ellenőrzés lefolytatását teszik indokolttá. Az ellenőrzés végrehajtására az önkormányzati alrendszerrel készített monitoring riportok, valamint az önkormányzatok által tanúsítványok keretében szolgáltatott adatok, információk felhasználásával kerül sor. Ennek az egyszerűsített ellenőrzési módszernek az eredményeként az ÁSZ olyan önkormányzatokat is be tud vonni az értékelésbe, ahol korábban nem végzett ellenőrzéseket, és kapacitásainak leghatékonyabb kihasználásával a kockázatokra fókuszáltnak a lehető legnagyobb lefedettséget képes biztosítani az önkormányzati alrendszer területén.

Az ÁSZ ellenőrzéseivel hozzájárul az önkormányzatok szabályszerű, fenntartható működéséhez, valamint a „jó kormányzáshoz” azzal, hogy rámutat az önkormányzatok működésének és gazdálkodásának kockázatos területeire, egyben javaslatot tesz azok módosítására.

Témasorszám: 6/1

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

UTÓELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e. Az utóellenőrzéssel érintett intézkedések végrehajtása elmaradásának következtében továbbra is fennálló szabálytalanság esetén az ellenőrzés értékeli a közpénzek, közvagyon veszélyeztettségét.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításaihoz és javaslataihoz kapcsolódóan az ÁSZ törvény 33. § (1) bekezdése értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni. Az Állami Számvevőszék által befogadott intézkedési tervben foglaltak megvalósítását – az ÁSZ törvény 33. § (7) bekezdésében foglaltak alapján – az Állami Számvevőszék utóellenőrzés keretében ellenőrizheti. Az utóellenőrzések keretében – az intézkedések értékelése során – az Állami Számvevőszék figyelembe veszi az ellenőrzött szervezetek működési feltételeiben, valamint a jogszabályi előírásokban bekövetkezett változásokat.

Az intézkedések végrehajtásával az adott terület szabályszerű működése vonatkozásában a kockázatok csökkenhetnek, azonban hosszabb távon az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával önmagában nem szűnnek meg, csak akkor, ha beépülnek az ellenőrzött szervezet működésébe, azokat folyamatosan karban tartják, figyelembe véve, illetve kezelve a változásokat. Emellett az intézkedések végrehajtásáig újabb kockázatok merülhetnek fel a szabályszerű működés vonatkozásában, amelyek kezelése szintén kiemelten fontos az ellenőrzött szervezet számára.

Az ellenőrzött szervezet vezetője által készített intézkedési tervekben foglalt feladatok hiányos, illetve késedelmes végrehajtása, vagy annak elmaradása a szabályszerűség és a felelős vezetői magatartás vonatkozásában kockázatot hordoz, ami azt mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok kezelése nem kapott kellő hangsúlyt. Az utóellenőrzés során is fennálló szabálytalanságok esetén a közpénz, közvagyon veszélyeztetettségi kockázat valószínűsített hatásának értékelése további intézkedéseket vonhat maga után.

Az Állami Számvevőszék utóellenőrzési rendszere fokozza a fegyelmet, és igazolja, hogy a közpénzzel való gazdálkodás során nem lehet kitérni a szabályos működés felelőssége elől.

Az utóellenőrzéseket önállóan, vagy ellenőrzéshez kapcsolódóan, annak részeként végezzük.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

UTÓELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés célja Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdése értelmében a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításaihoz és javaslataihoz kapcsolódóan az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni.

Az utóellenőrzés során az ÁSZ értékeli, hogy az érintett számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal és javaslatokkal összhangban, az ellenőrzött szervezet által készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat a feladatra kijelöltek végrehajtották-e.

Az intézkedések végrehajtásával az adott terület szabályszerű működése vonatkozásában a kockázatok csökkenhetnek, azonban hosszabb távon az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával önmagában nem szűnnek meg, csak akkor, ha beépülnek az ellenőrzött szervezet működésébe, azokat folyamatosan karban tartják, figyelembe véve, illetve kezelve a változásokat. Emellett az intézkedések végrehajtásáig újabb kockázatok merülhetnek fel a szabályszerű működés vonatkozásában, amelyek kezelése szintén kiemelten fontos az ellenőrzött szervezet számára.

Az ellenőrzött szervezet vezetője által készített intézkedési tervekben foglalt feladatok hiányos, illetve késedelmes végrehajtása, vagy annak elmaradása a szabályszerűség és a felelős vezetői magatartás vonatkozásában kockázatot hordoz, ami azt mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok kezelése nem kapott kellő hangsúlyt. Az utóellenőrzés során is fennálló szabálytalanságok esetén a közpénz, közvagyon veszélyeztetettségi kockázat valószínűsített hatásának értékelése további intézkedéseket vonhat maga után.

Az ellenőrzött szervezet szintjén az utóellenőrzés feltárja, hogy a szervezet az intézkedések végrehajtásával hasznosította-e a korábbi ellenőrzési jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok kezelése érdekében megfogalmazott javaslatokat, illetve az intézkedések végrehajtása elmaradásának következtében továbbra is fennálló szabálytalanság esetén értékeli a közpénzek, közvagyon veszélyeztetettségét.

Az ÁSZ szintjén az utóellenőrzés visszacsatolást ad az ellenőrzési jelentések hasznosulásáról, az intézkedések elmaradásának, vagy részleges megvalósulásának a közpénzek, közvagyon veszélyeztetettségére gyakorolt valószínűsített hatásának értékelése, további intézkedéseket vonhat maga után.

Témasorszám: 7

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A GYERMEKÉTKEZTETÉS RENDSZERÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: a gyermekétkeztetéssel kapcsolatos feladatellátás ellenőrzése. Ennek keretében annak megállapítása, hogy megtörtént-e a gyermekétkeztetéssel kapcsolatos feladatok szabályszerű kialakítása és a feladatellátás szabályszerű volt-e; az állami támogatások és pályázati források felhasználása szabályszerű, az állami finanszírozás keretében megfogalmazott követelmények teljesítése eredményes volt-e. A gyermekétkeztetések kapcsolatos költségek és a kötelezettek részéről fizetendő térítési díjak meghatározása, valamint a térítési díjak beszedése szabályszerű, a díjhátralékok beszedése eredményes volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: a gyermekétkeztetés, az abban résztvevők számossága, a közpénz nagysága és nem utolsó sorban a gyermekek életkoruknak megfelelő mennyiségű és minőségű étellel való ellátása és ezzel összefüggésben az egészség megőrzése miatt a társadalom figyelmének a középpontjában áll.

A gyermekétkeztetésben reform zajlik, amelynek sikere abban rejlik, hogy a gyermekétkeztetés rendszerében résztvevők a célokat szem előtt tartó intézkedéseket hozzanak úgy, hogy a visszacsatoló mechanizmusokon keresztül folyamatosan nyomon követik a rendszerben zajló folyamatokat, és indokolt esetben változtatásokat eszközölnek. 2013. január 1-jétől kötelező önkormányzati feladat lett a település közigazgatási területén a gyermekétkeztetés biztosítása. A 2014. évben a gyermekétkeztetés finanszírozása átalakult: feladatalapú támogatási rendszer került bevezetésre, figyelemmel a rászoruló gyermekek szociális helyzetére.

Az ellenőrzés megállapításai a jogalkotó, a társadalom, az ellenőrzött szervezetek és az ÁSZ számára egyaránt hasznos információkkal szolgálhatnak.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

AZ ÁLLAMI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK ELLENŐRZÉSE A HALLGATÓI ÖNKORMÁNYZATOK TEKINTETÉBEN

Az ellenőrzés célja: a hallgatói önkormányzatok működése, a működéséhez biztosított anyagi eszközök, állami támogatás és saját bevételek felhasználása szabályszerűségének ellenőrzése, a felsőoktatási intézmények törvényben előírt ellenőrzési kötelezettsége teljesítésének értékelése.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: a felsőoktatási intézményekben (annak részeként) a hallgatói érdekek képviselőit hallgatói önkormányzatok működnek. A hallgatói önkormányzat működéséhez és feladataik elvégzéséhez a felsőoktatási intézmény biztosítja a feltételeket, amelynek jogszerű felhasználását, a hallgatói önkormányzat törvényes működését ellenőrizni köteles. A hallgatói önkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja a felsőoktatási intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza a felsőoktatási intézmény működését.

A hallgatói önkormányzatok működését, a működéséhez biztosított anyagi eszközök, állami támogatás és saját bevételek felhasználását az ÁSZ még nem ellenőrizte. Az ellenőrzés hozzájárulhat a hallgatói önkormányzatok működésének megismeréséhez, a rájuk vonatkozó szabályozás hiányosságainak feltárásához, orvoslásához.

Témasorszám: 9

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

AZ ÖNKORMÁNYZATOK GAZDASÁGI TÁRSASÁGAI

Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése

(negyedik szakasz)

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy az önkormányzat vagyongazdálkodási tevékenysége során szabályszerűen gyakorolta-e tulajdonosi jogait; a gazdasági társaság szabályozottsága, gazdálkodása és vagyongazdálkodási tevékenysége, bevételeinek és ráfordításainak elszámolása megfelelt-e a jogszabályi és tulajdonosi előírásoknak; a gazdasági társaság kötelezettségállománya jelent-e kockázatot a működésre, valamint a gazdálkodás átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében biztosítva volt-e a szolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltségszámítással. Az ellenőrzés célja továbbá annak megítélése, hogy a kormányzati szektorba sorolt önkormányzati tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadóságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az önkormányzatok többségi tulajdonában álló gazdasági társaságok ellenőrzése kiemelten fontos a vagyon megőrzése, megóvása érdekében, valamint a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek esetében, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek. A feladatellátás költségeinek, ráfordításainak alakulása a lakosság széles rétegét érinti.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy az önkormányzat a feladatellátásához rendelt vagyon működtetését a tulajdonostól elvárható gondossággal végezte-e, a feladatot ellátó gazdasági társaság a létesítő okiratban, szolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával biztosította-e a feladat ellátását. Az ellenőrzés eredményeképp meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. Az ellenőrzés rávilágíthat arra, hogy a gazdasági társaság a vagyon használatával biztosította-e a szolgáltatás folytatásának feltételeit, az önkormányzat tulajdonosi felügyelete hozzájárult-e a szabályszerű gazdálkodáshoz és feladatellátáshoz. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Amennyiben azt az egyes területeken beazonosított kockázatok indokolják, az ellenőrzés eltérő tartalommal és ellenőrzött időszakokkal kerül lefolytatásra.

Az ellenőrzés külön modul keretében kiegészülhet a vezetői teljesítmény értékelésével.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A KÖZPONTI ALRENDSZER INTÉZMÉNYEI

A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése (ötödik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy az ellenőrzött intézményre vonatkozó irányító szervei feladatellátás a jogszabályi előírások betartásával történt-e; az intézménynél a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése szabályszerű volt-e; az intézmény pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és belső szabályzatainak; az intézmény átalakításának vagy átszervezésének lebonyolítása szabályszerűen történt-e. Az ellenőrzés keretében értékeljük az intézmény korrupciós kockázatainak kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítettségét és az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás központi alrendszerének közpénz felhasználása, az intézmények által ellátott közfeladatok sokrétűsége, valamint a feladatellátásához rendelt vagyon nagyságrendje indokolja, hogy az ÁSZ ellenőrzéseket folytasson a pénzügyi és vagyongazdálkodás területén. Az ÁSZ az ellenőrzései során feltárja a gazdálkodást, a központi alrendszer intézményei átalakulását, átszervezését érintő szabályozások esetleges hiányosságait, a szabályozással nem érintett gazdálkodási területeket, rámutathat a vagyongazdálkodási tevékenység – ezen belül a tulajdonosi joggyakorlás és vagyonkezelés – esetleges szabálytalanságaira, értékeli az állami vagyon nyilvántartására és elszámolására vonatkozó eljárásokat.

Az ellenőrzés várhatóan hozzájárul a központi intézmények pénzügyi helyzetének pontosabb megítéléséhez, és a jó gyakorlat kialakításán és terjesztésén keresztül az ellenőrzések elősegíthetik a gazdálkodás szabályszerűségének javítását.

Amennyiben azt az egyes területeken beazonosított kockázatok indokolják, az ellenőrzés eltérő tartalommal és ellenőrzött időszakokkal kerül lefolytatásra. Indokolt esetben az ellenőrzési program moduljai (vagyon, pénzügy, belső kontroll és teljesítmény) csak a kockázatosnak ítélt területekre fókuszálva, nem teljeskörűen kerülnek végrehajtásra.

Az ellenőrzés külön modul keretében kiegészülhet a vezetői teljesítmény értékelésével.

Témasorszám: 11

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

AZ ÖNKORMÁNYZATOK PÉNZÜGYI ÉS VAGYONGAZDÁLKODÁSA MEGFELELŐSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: az önkormányzat pénzügyi és vagyoni helyzetének, a gazdálkodás szabályosságának értékelése a költségvetési tervezés, a pénzügyi egyensúly megteremtése, az éves költségvetési beszámolás, a vagyongazdálkodás, a vagyon számbavétele, a gazdasági események elszámolása, és a pénzgazdálkodás szabályszerűsége alapján. Az ellenőrzés keretében értékeljük az önkormányzat korrupciós kockázatainak kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítettségét és az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltága és várható eredménye: Az államháztartás önkormányzati alrendszerének közpénz felhasználása, az önkormányzatok által ellátott közfeladatok és önként vállalt feladatok sokrétűsége, valamint a feladatellátáshoz rendelt vagyon nagyságrendje indokolja, hogy az ÁSZ ellenőrzéseket folytasson a pénzügyi és vagyongazdálkodás területén. Az ÁSZ folyamatosan végzi az önkormányzatok pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzését. Az elmúlt időszakban az önkormányzati gazdálkodás kockázatai beépítésre kerültek az ellenőrzött önkormányzatok kiválasztási rendszerébe. Az ellenőrzések tapasztalatai megmutatták, hogy továbbra is indokolt az egyrészt elemző, értékelő, a pénzügyi helyzet kockázatait is minősítő, másrészt a pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenység szabályszerűségét értékelő ÁSZ ellenőrzések folytatása.

Ellenőrzéseink hozzájárulnak az önkormányzatok felelős és fenntartható gazdálkodásához, pénzügyi helyzetének pontosabb megítéléséhez azáltal, hogy a pénzügyi helyzetet a vagyoni helyzettel együttesen értékeljük. Feltárjuk az önkormányzati gazdálkodást meghatározó szabályozások hiányosságait, a szabályozással nem érintett gazdálkodási területeket, valamint a pénzügyi és vagyongazdálkodás esetleges szabálytalanságait. Beazonosítjuk a pénzügyi egyensúlyi helyzet megbomlásának okait. Értékeljük a pénzügyi egyensúly érvényesülését, az adósságállomány alakulását.

A pénzügyi és vagyongazdálkodás szabályszerűségének ellenőrzése eredményeként tett megállapítások, javaslatok hasznosításával javul az önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága, valamint a „jó gyakorlatok” terjesztésén keresztül azok az önkormányzatok is átvehetik a pozitív példákat, ahol nem végez ellenőrzést az ÁSZ. Ellenőrzéseink eredményeképpen javaslatokat fogalmazhatunk meg az önkormányzatok pénzügyi egyensúlya fenntartásával kapcsolatos problémák rendszerszemléletű kezelésére, felszámolására.

Amennyiben azt az egyes területeken beazonosított kockázatok indokolják, az ellenőrzés eltérő tartalommal és ellenőrzött időszakokkal kerül lefolytatásra. Indokolt esetben az ellenőrzési program moduljai (vagyon és pénzügy) csak a kockázatosnak ítélt területekre fókuszálva, nem teljeskörűen kerülnek végrehajtásra.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

KÖZTESTÜLETEK ELLENŐRZÉSE

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a köztestület gazdálkodása során betartotta-e a vonatkozó jogszabályi előírásokat, szabályszerűen használta-e fel a közfeladatai ellátására kapott állami támogatásokat, illetve az államháztartásból meghatározott célra ingyenesen juttatott vagyont, a köztestületek szabályszerű működését biztosító ellenőrzési, monitoring és nyilvántartási rendszerek megfelelően működtek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köztestületek közfeladatot látnak el, amelyre fokozott közérdeklődés irányul. Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, amelyhez az Állami Számvevőszék az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével kíván hozzájárulni.

Az ellenőrzés eredményeképp a törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre a köztestületek szabályozásához. Az ellenőrzöttek számára visszajelzést adhat az ellenőrzés a közfeladataik ellátására kapott állami támogatások felhasználásának szabályosságáról, esetleges hiányosságairól, míg a társadalom számára információt szolgáltat a köztestület gazdálkodásáról és a közpénzek felhasználásáról. Az ÁSZ szervezetén belül lehetőség nyílik arra, hogy az intézmény erősítse hozzáadott értéket teremtő tevékenységét és tanácsadó szerepét.

Témasorszám: 13

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK INTEGRITÁS- ÉS BELSŐ KONTROLLRENDSZERE

Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának és működtetésének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy szabályszerűen történt-e az önkormányzatok belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése, az biztosította-e az önkormányzatoknál a közpénzfelhasználás szabályosságát, a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű és felelős gazdálkodást, a beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségek szabályszerű teljesítését. Az ellenőrzés keretében értékeljük az önkormányzatok korrupciós kockázatainak kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítettségét és az integritás szemlélet érvényesülését

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A belső kontrollrendszer azt a célt szolgálja, hogy az államháztartás szervei működésük és gazdálkodásuk során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre, teljesítsék elszámolási kötelezettségeiket és megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, a károktól, a nem rendeltetésszerű használatától. A belső kontrollrendszer magában foglalja mindazon szabályokat, eljárásokat, gyakorlati módszereket és szervezeti struktúrákat, kockázatkezelési technikákat, kontrolltevékenységeket, amelyek segítséget nyújtanak a szervezetnek céljai eléréséhez. A belső kontrollrendszer szabályozása háromszintű, a törvényi előírásokat az Áht. és a Möt., a rendeleti szintű szabályozást az Ávr. és a Bkr. tartalmazza, amelyeket útmutatói szinten az NGM által kiadott standardok és kézikönyvek támogatnak.

A megfelelő belső kontrollrendszer jelentősen csökkenti a hibák és szabálytalanságok kockázatát. Az ÁSZ célja, hogy javuljon az ellenőrzött önkormányzatok belső kontrollrendszerének szabályozottsága, működésének megfelelése, szabályszerűsége, hozzájárulva ezzel az egyensúlyi helyzet fenntarthatóságának biztosításához, biztosítva az önkormányzatnál a közpénzfelhasználás szabályosságát, a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodást. Az ÁSZ ellenőrzés tapasztalatai nem csupán a közvetlenül ellenőrzött önkormányzatokat támogatják, hanem a „jó gyakorlat” elterjesztésével azok az önkormányzatok is átvehetik a pozitív példákat, ahol nem végez ellenőrzést az ÁSZ.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK ELLENŐRZÉSE

A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli köznevelési és szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a nem állami, nem önkormányzati köznevelési és szociális intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e, a támogatások igénylése, évközi módosítása és év végi elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köznevelési és szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkori költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások költségvetési törvény szerinti előírányzata 2014. – 2016. években együtt 753 Mrd Ft volt. A 2013. évben jelentős változások következtek be a normatív finanszírozás rendszerében. Az Országgyűlés elfogadta a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényt, amely jelentősen átalakította a korábbi finanszírozási rendszert 2013 szeptemberétől. Módosították a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt is, amely – többek között – 2012. január 1-jei hatállyal megfogalmazta a finanszírozási rendszerbe történő befogadással összefüggő szabályokat. Az ellenőrzés a finanszírozási rendszerben 2011-2015 között bekövetkezett változásokra, azok közfeladat ellátásra gyakorolt hatására fókuszál a költségvetési támogatásokat felhasználó államháztartáson kívüli szervezetek körében. Javasolataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, növelheti a társadalmi-gazdasági döntések megfelelőségét, amely a „jó kormányzás” feltétele. Az ellenőrzés indokoltságát az is alátámasztja, hogy az ÁSZ még nem ellenőrizte átfogóan ezt a területet.

A holisztikus megközelítés jegyében az ellenőrzés keretében egyedi kockázatelemzés alapján kiválasztott fenntartóknál és intézményeiknél értékeljük az államháztartáson kívüli köznevelési és szociális tevékenységhez kapcsolódó támogatások felhasználásának megfelelőségét.

Témasorszám: 15

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

ALAPÍTVÁNYOK/KÖZALAPÍTVÁNYOK GAZDÁLKODÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE (második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az alapítvány/közalapítvány gazdálkodása során betartotta-e a vonatkozó jogszabályi előírásokat, szabályszerűen használta-e fel a kapott költségvetési támogatásokat, az államháztartásból meghatározott célra ingyenesen juttatott vagyont használata, hasznosítása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt-e, az alapítvány működését szolgáló ellenőrzési, monitoring és nyilvántartási rendszerek szabályszerűen működtek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, amelyhez az Állami Számvevőszék az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével kíván hozzájárulni. Az ÁSZ Stratégiájában rögzített célkitűzése, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások és az ingyenes vagyonyuttatás ellenőrzésével hozzájáruljon ahhoz, hogy a közpénzeket a civil szervezetek is átlátható módon használják fel. Továbbá az alapítványok/közalapítványok gazdálkodása szabályszerűségének bemutatásával hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson az alapítványok, a közalapítványok működéséről.

Az ellenőrzés eredményeinek célzott felhasználói a nyilvánosság, a jogalkotó, továbbá az alapítványok/közalapítványok alapítói és szervei. Az ellenőrzés eredményeképp a törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre az alapítványok/közalapítványok gazdálkodása szabályozásához. Az ellenőrzött szervezetek szintjén gazdálkodásuk vonatkozásában a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik az alapítványok/közalapítványok szabályszerű gazdálkodását, míg a társadalom számára információt szolgáltat arról, hogy az alapítványok/közalapítványok a közpénzeket szabályszerűen használták-e fel. Az alapítványok/közalapítványok gazdálkodása szabályszerűségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához, a nyilvánosság megfelelő tájékoztatásához.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az önkormányzat gazdálkodását elszámoltathatóan végzi és megfelel-e annak az Alaptörvényben meghatározott alapvetésnek, hogy Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti. Érvényesül-e a nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja, azaz az önkormányzat vagyona a közérdeket szolgálja, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele mellett.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az önkormányzatok vagyona a nemzeti vagyon része, és az Alaptörvény is rögzíti, hogy a vagyonnal való gazdálkodás célja a közérdek szolgálata. Az ÁSZ az ÁSZ törvényben kapott felhatalmazással élve ellenőrzi az önkormányzatok gazdálkodását, működését, hogy az ellenőrzések megállapításaival támogassa az ellenőrzött önkormányzatok szabályszerű gazdálkodását, javaslataival elősegítse az Alaptörvényben megfogalmazott alapvetések érvényesülését a mindennapi életben az önkormányzatok szintjén. Az önkormányzati rendszerben zajló folyamatok holisztikus elemzése, a kockázatok folyamatos figyelemmel kísérésének módszerével, az így kiválasztott önkormányzatok célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét az önkormányzati alrendszerben esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre. Az elvégzett nagy számú ellenőrzés során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, melyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva az önkormányzati alrendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

A hatékony és célszerű ellenőrzések lebonyolítása érdekében az előzetes kockázatelemzés eredményeként meghatározott, a kiválasztott ellenőrzöttre egyedileg jellemző és hangsúlyosnak ítélt kockázatoknak megfelelően kiválasztott modulokkal történik az ellenőrzés.

- Integritás- és belső kontroll: az önkormányzatok működésének irányítottságát, korrupció elleni védettségét értékelheti
- pénzügy: A pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat értékelheti
- vagyongazdálkodás: az önkormányzati vagyongazdálkodást, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékelheti
- befektetési: a befektetési döntések szabályszerűségét, helyénvalóságát értékelheti
- jelentős beruházások: értékelheti a központi forrásokból is megvalósuló beruházások előkészítését, az önkormányzat felkészültségét a beruházás lebonyolítására
- teljesítmény-ellenőrzési: Az előbbi modulokhoz is kapcsolódóan vagy önállóan, a szervezet egészére illetve annak egyes részeire a teljesítménykategóriákat (eredményesség, célszerűség, hatékonyság, gazdaságosság) értékelheti. (többek között: a gazdasági terület teljesítménye, a vezetői teljesítmény)

Témasorszám: 17

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A MAGYAR NEMZETI BANK MŰKÖDÉSE SZABÁLYSZERŰSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: az MNB alapfeladatai közé nem tartozó tevékenységei és gazdálkodása tekintetében annak értékelése, hogy az MNB irányítási, döntéshozatali és ellenőrzési rendszerre szabályozottan és szabályszerűen működött-e; az MNB gazdálkodása és a központi költségvetéssel történő elszámolások szabályozottak és szabályszerűek voltak-e; a pénzügyi közvetítőrendszert felügyelő, ellenőrző és szabályozó tevékenysége, valamint szanálási hatósági tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 5. § (10) bekezdése szerint az Állami Számvevőszék ellenőrzi az MNB gazdálkodását és a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvényben foglaltak alapján folytatott, az alapvető feladatok körébe nem tartozó tevékenységét. Az ÁSZ rendszeresen értékeli az MNB gazdálkodását, a szabályszerű működés feltételeinek érvényesülését, valamint a központi költségvetéssel összefüggő elszámolások szabályszerűségét.

Az ÁSZ az Országgyűlés legfőbb pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerveként jogosult ellenőrizni fontos államigazgatási, államhatalmi vagy felügyeleti szervek gazdálkodását és működését. Az „ellenőrök ellenőrzésével” az ÁSZ munkájának eredményei hatványozottan jelentkezhetnek, hiszen megállapításai az ellenőrzők tevékenységének szabályszerűbbé és hatékonyabbá tételében hasznosulhatnak. Ez is indokolja, hogy a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét is ellátó MNB ellenőrzésére minden évben sor kerül.

Az ellenőrzés alapvető hozadéka az Országgyűlés munkájának támogatása, az érdekeltek és a szélesebb közvélemény tájékoztatása az MNB működésének és gazdálkodásának szabályszerűségéről. Az ellenőrzés rámutathat a belső szabályozás és a szabályszerű működés hiányosságaira. Az ellenőrzött szervezet vonatkozásában az ellenőrzés megállapításai és javaslatai hozzájárulhatnak a működés szabályozottságában, a kontrollok kialakításában esetlegesen fellépő hiányosságok kiküszöböléséhez, a belső szabályzatok és a gyakorlat felülvizsgálatához. A közvélemény számára hiteles információt nyújt az MNB működéséről és gazdálkodásáról, alapfeladatai közé nem sorolt feladatainak ellátásáról, a közpénzekkel való felelős gazdálkodásról, ezzel hozzájárul az általános szakmai tájékozottság javításához.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A NYILVÁNOS KÖNYVTÁRI ELLÁTÁS MŰKÖDÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a nyilvános könyvtárak pénzügyi és vagyongazdálkodása, a könyvtárak által kezelt vagyon nyilvántartása és megőrzése, a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése, valamint az intézményfenntartói feladatok ellátása szabályszerűen történt-e, érvényesült-e az integritás szemlélet.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A könyvtárak fenntartására fordított közpénz nagysága, a nyilvános könyvtárak fenntartóinak sokszínűsége, a nyilvános könyvtárak, és a feladatellátó helyek számossága, valamint a könyvtárak által kezelt speciális vagyoni kör, továbbá a témakört érintően azonosított kockázatok alátámasztják a nyilvános könyvtárak ellenőrzésének szükségességét. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét a központi alrendszerben vagy annak egy ágazatában esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre.

Témasorszám: 19

ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A KÖZÉPÜLETEK ENERGIAHATÉKONYSÁGÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy kialakították-e a középületek energiahatékonyságának növelésére vonatkozó, szakpolitikai keretet; rendelkezésre állnak-e a (megfelelő) pénzügyi források a kitűzött terv/stratégia finanszírozásához; kialakították-e és működik-e az energiahatékonsági célkitűzések elérésének értékelését célzó monitoring rendszer.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Európai Parlament és Tanács 2006/32/EK (ESD) Irányelvének fő célkitűzése, hogy költséghatékony módon elősegítse az energiahatékonyág javítását az EU tagállamaiban, megszüntesse az energiahatékonyág útjában álló intézményi, pénzügyi és jogi akadályokat, valamint biztosítsa a fenntartható fejlődést az energiahatékonyág és az energiaszolgáltatások számára. Az EU uniós szinten 2020-ig 20%-os energia-megtakarítás elérését tűzte ki célul. Az épületek üzemeltetése az EU teljes energiafogyasztásának 40%-át teszi ki. Az épületfejlesztési ágazat terjeszkedik, ami szükségszerűen energiafogyasztásának növekedésével jár. Ezért az épületek energiafogyasztásának csökkentése és a megújuló forrásból származó energia felhasználása szükséges, fontos intézkedések, amelyek biztosítják az EU energiafüggségének és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentését. A Bizottság 2011. évi energiahatékonyági terve megállapította, hogy a legnagyobb energia-megtakarítást az épületeknél lehet elérni.

Az uniós szinten kitűzött cél elérésének elősegítése érdekében az EU elfogadta a 2012/27/EU Irányelvet és a 2010/31/EU Irányelvet. Az Országgyűlés a nemzeti energiahatékonyági célkitűzés teljesítéséhez szükséges egyes feladatok meghatározása és e feladatok biztosítása céljából megalkotta a 2015. június 7-től hatályos energiahatékonyágról szóló 2015. évi LVII. törvényt, valamint az energiahatékonyágról szóló törvény végrehajtásáról szóló 122/2015. (V. 26.) Korm. rendeletben az eljárási szabályokat.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezet gazdálkodása során elszámoltatható és megfelel-e annak az Alaptörvényben meghatározott alapvetésnek, hogy Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti. Érvényesül-e a nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja, azaz a szervezet vagyona a közérdeket szolgálja, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele mellett.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezet vagyona a nemzeti vagyon része, és az Alaptörvény is rögzíti, hogy a vagyonnal való gazdálkodás célja a közérdek szolgálata. Az ÁSZ ellenőrzi az éves költségvetési törvény végrehajtását, az ellenőrzés során feltárt kockázatok és a terület folyamatos kockázatelemzésével beazonosított kockázatok kezelése érdekében ráépülő ellenőrzésekkel ellenőrzi a költségvetési szervek gazdálkodását, működését, hogy az ellenőrzések megállapításaival támogassa az ellenőrzött szervezetek szabályszerű gazdálkodását, javaslataival elősegítse az Alaptörvényben megfogalmazott alapvetések érvényesülését a mindennapi életben a szervezetek szintjén. A központi költségvetés rendszerében zajló folyamatok holisztikus elemzése, a kockázatok folyamatos figyelemmel kísérésének módszerével, az így kiválasztott szervezetek célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét a központi alrendszerben vagy annak egy ágazatában esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre. Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, melyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

Az ellenőrzés a szervezet kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével, az ellenőrzésre kiválasztott modullal vagy modulokkal történik az alábbi területeken:

- Integritás- és belső kontroll: a központi költségvetési szerv működésének irányítottságát, korrupció elleni védettségét értékeli;
- pénzügy: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat értékeli;
- vagyongazdálkodás: a központi költségvetési szervnél a vagyongazdálkodást, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékeli;
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítését, a szervezet felkészültségét a beruházás lebonyolítására;
- teljesítmény-ellenőrzések: értékeli a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt;
- középírányító szervek ellenőrzése: az irányítási feladatokat, a gazdálkodási és vagyonkezelési feladatokat értékeli.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a társaság gazdálkodását elszámoltathatóan végzi és megfelel-e annak az Alaptörvényben meghatározott alapvetésnek, hogy Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti. Érvényesül-e a nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja, azaz a társaság vagyona a közérdeket szolgálja, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele mellett. Ellenőrzi az ÁSZ továbbá, hogy a tulajdonosi joggyakorló jogait megfelelően gyakorolta és kötelességeit teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A nemzeti tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami, önkormányzati tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. A közszolgáltatási árképzés megalapozottsága és a rendszeres elszámoltatás feltételeinek kialakítása az ellenőrzése során nagy hangsúlyt kap. Az Európai Unióban 1994. óta hatályos túlzott hiány eljárásra is figyelemmel kiemelten fontosak a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő állami, illetve önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy a gazdasági társaság felelős vagyongazdálkodás mellett, a szolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával biztosította-e feladatainak ellátását, valamint a szolgáltatás folyamatos fenntarthatóságának feltételeit, a tulajdonosi felügyelet hozzájárult-e a szabályszerű gazdálkodáshoz és feladatellátáshoz. Az ellenőrzés eredményeként meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Az ellenőrzés a szervezet kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével, az ellenőrzésre kiválasztott modullal vagy modulokkal történik az alábbi területeken:

- Integritás- és belső kontroll: a társaság működésének irányítottságát, korrupció elleni védettségét értékeli;
- pénzügy: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat értékeli;
- vagyongazdálkodás: a társaság vagyongazdálkodást, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékeli;
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítését, a szervezet felkészültségét a beruházás lebonyolítására;
- teljesítmény-ellenőrzések: értékeli a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt.

ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

AZ ORSZÁGOS NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOK FENNTARTÁSÁBAN LEVŐ INTÉZMÉNYEK GAZDÁLKODÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az országos nemzetiségi önkormányzatok által alapított intézmények gazdálkodása, a belső kontrollrendszer kialakítása és működése, a fenntartó önkormányzat által nyújtott támogatás, illetve az államháztartásból meghatározott célra ingyenesen juttatott vagyon felhasználása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredmények: Az országos nemzetiségi önkormányzatok az általuk képviselt nemzetiség kulturális autonómiájának megteremtése érdekében intézményeket hozhatnak létre és vehetnek át. Az éves költségvetési törvények közvetlenül az intézményfenntartó országos nemzetiségi önkormányzatokhoz rendelik az általuk fenntartott intézmények működési támogatását. Az ÁSZ 2015. évben valamennyi országos nemzetiségi önkormányzat gazdálkodását értékelte, ellenőrizte az önkormányzatokat és azok hivatalát, továbbá azokat az intézményeket, amelyek gazdálkodási feladatait a hivatalok látták el. Az ellenőrzés folytatása az országos önkormányzatok fenntartásába tartozó további, gazdasági szervezettel rendelkező, önállóan működő és gazdálkodó intézmények bevonásával indokolt. Az önkormányzati intézmények költségvetési gazdálkodásának, belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése ellenőrzésével biztosítjuk a közpénzfelhasználás minél szélesebb körének ellenőrzését, ennek során azonos szempontok szerint értékeljük az egyes országos nemzetiségi önkormányzatok fenntartásában levő intézmények gazdálkodási tevékenységét.

Az ellenőrzés eredményeként az ellenőrzött költségvetési szervek gazdálkodása javulhat, átfogó képet kaphatunk az országos nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények gazdálkodásának sajátosságairól, hiányosságairól és az alkalmazott jó gyakorlatokról. Az ellenőrzés tapasztalatai alapján, hiányosságok feltárásával, azok megszüntetésére vonatkozó javaslatokkal hozzájárulunk a közpénzek átlátható, szabályszerű felhasználásához.

Témasorszám: 23

ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGÉNEK ELLEN- ŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Magyar Államkincstár (Kincstár) ellenőrzési feladatait szabályszerűen látta-e el, valamint, hogy az államháztartáson kívüli szervezeteknek nyújtott támogatások kontrollját megfelelően végezte-e el.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredmények: Az ÁSZ az Országgyűlés legfőbb pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerveként jogosult ellenőrizni más fontos államigazgatási, államhatalmi vagy felügyeleti szervek gazdálkodását és működését. Az „ellenőrök ellenőrként” az ÁSZ munkájának eredményei hatványozottan jelentkezhetnek, hiszen megállapításai az ellenőrzők tevékenységének szabályszerűbbé és hatékonyabbá tételében hasznosulhatnak. Az államháztartásért felelős miniszter irányítása alatt álló központi hivatalként működő Kincstár alaptevékenysége keretében ellátja az Áht.-ban, valamint az egyéb jogszabályokban számára meghatározott, az elmúlt időszakban folyamatosan bővülő feladatokat. Új feladatként a Kincstár 2015. január 1-jétől szabályszerűségi pénzügyi ellenőrzést végez a helyi önkormányzatok, nemzetiségi önkormányzatok, társulások, térségi fejlesztési tanácsok és az általuk irányított költségvetési szervek körében.

ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

A NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIRVATAL TÁRSASÁGI ADÓVAL KAPCSOLATOS FELADATELLÁTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) társasági adóval kapcsolatos feladatellátása megfelelő volt-e. Az ÁSZ ellenőrzése kiterjed egyrészt a társasági adóval kapcsolatos egyes tevékenységek (bevallás-feldolgozás, ellenőrzések tervezése és végrehajtása, hátralékkezelés, behajtási tevékenység, adatszolgáltatások) szabályozottságának és szabályszerűségének értékelésére és ennek kapcsán a feladatok szabályszerű ellátását biztosító belső kontrollok kiépítése és működtetése megfelelőségének értékelésére, másrészt a társasági adóban érvényesíthető kedvezmények teljes köre kapcsán a NAV nyilvántartási, adatszolgáltatási, ellenőrzési tevékenysége értékelésére is.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredmények: A NAV feladatellátását érintő ellenőrzéseit az ÁSZ szisztematikus terv szerint, évente végzi, azokra a tevékenységi területekre fókuszálva, amelyek a korábbi ellenőrzési tapasztalatok alapján kockázatosnak bizonyultak. Az ÁSZ elmúlt időszakban végzett ellenőrzései nem fedték le sem az egyes adónemek, sem az érvényesíthető adókedvezmények, illetve az ezekkel kapcsolatos adóhatósági feladatellátás teljes körét. A régóta vagy korábban egyáltalán nem ellenőrzött adónemek, adókedvezmények, egyrészt azok hatásainak, másrészt a NAV adóbeszedéssel, illetve adókedvezményekkel kapcsolatos feladatellátásának értékelésével indokolt, hogy az ÁSZ ellenőrzéseinek fókuszába kerüljenek.

Témasorszám: 25

ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnál (NMHH) a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése, valamint az NMHH pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és belső szabályzatainak. Az ellenőrzés keretében értékeljük az NMHH korrupciós kockázatainak kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítettségét és az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredmények: A Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság (NMHH) jogállása szerint speciális, önálló államigazgatási szerv. 2011. január 1-jétől hatályos a médiaszolgáltatásokról és tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (Mttv.), amely szabályozza az NMHH működését, gazdálkodását. Az Mttv. szerint az NMHH a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó jogszabályok megfelelő alkalmazásával gazdálkodik, azonban a jogszabály részletesen nem határozza meg, hogy a vonatkozó jogszabályok közül melyeket és milyen mértékben kell alkalmaznia. Ezen túlmenően indokolja az ellenőrzést, hogy a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 2014. január 1-jétől kiterjed az NMHH-ra, de ezen Korm. rendelet előírásait is az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel alkalmazza a szervezet.

ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A MAGYAR VILLAMOS MŰVEK ZRT. ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Magyar Villamos Művek Zrt. (MVM Zrt.), mint holdingközpont megfelelően látta-e el stratégiai irányító, ellenőrző tevékenységét a tulajdonában álló gazdasági szervezetek fölött. Az ellenőrzés során értékeljük, hogy a stratégiai tervezés és döntéshozatal, a társaság-csoport tagjainak felügyelete, valamint a holding központosított pénzgazdálkodási, vagyongazdálkodási tevékenysége szabályszerű volt-e. Ellenőrizzük továbbá, hogy a tulajdonosi joggyakorló jogait megfelelően gyakorolta és kötelességeit teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredmények: Az európai energiaunió keretstratégiájában meghatározott célkitűzések elérése a tagállamok közös erőfeszítését igényli. A folyamatot az ÁSZ egyrészt az energiaunió hazai vonatkozásainak, az elért eredményeknek folyamatos nyomon követésével, másrészt az energiaszektorra érintő ellenőrzéseivel támogathatja. Az MVM Zrt. és az MVM Társaság-csoport az energiaunió keretstratégiájában foglalt célkitűzések hazai megvalósításában kulcsfontosságú szerepet játszik. Az MVM Zrt. vezette holding működése lefedi a villamosenergia-termelés, villamosenergia-átviteli rendszerirányítás, villamosenergia-kereskedelem, földgáz-infrastruktúra, földgáz-kereskedelem, műszaki szolgáltatások és az infokommunikáció területeit. Az MVM Zrt. mint holdingközpont alapvetően stratégiai irányító, ellenőrző tevékenységet lát el a tulajdonában álló gazdasági szervezetek fölött. Ebbe a tevékenységi körbe tartozik a stratégiai tervezés és döntéshozatal, a társaság-csoport tagjainak felügyelete, valamint a holding központosított pénzgazdálkodási, vagyongazdálkodási tevékenysége. Az MVM Zrt.-ben lévő állami részesedés a nemzeti vagyon részét képezi és nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon. A társasági részesedés feletti tulajdonosi joggyakorlásra az MNV Zrt. jogosult.

Témasorszám: 27

ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

AZ ÁLLAMI TULAJDONBAN LÉVŐ KULTURÁLIS JAVAKKAL KAPCSOLATOS VAGYONGAZDÁLKODÁS ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a kulturális javak körébe tartozó vagyon érték-megőrzése, a vagyon gyarapítása, állagának védelme, a vagyon hasznosítása terén megtett intézkedések megfelelőek voltak-e, a nemzeti vagyon rendeltetésének megfelelő, átlátható, hatékony és költségtakarékos vagyonkezelés megvalósult-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredmények: A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján a kulturális javak körébe az élettelen és élő természet keletkezésének, fejlődésének, az emberiség, a magyar nemzet és Magyarország népei történelmének minden kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, írásos és egyéb (hangdokumentum vagy régészeti jelenség) bizonyítékai, valamint a művészeti alkotások tartoznak. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény az állami és önkormányzati fenntartású közgyűjtemények (a muzeális intézmény, levéltár, közgyűjteményként működő kép- és hangarchívum, valamint könyvtár) saját gyűjteményében nyilvántartott kulturális javakat a nemzeti vagyon körébe sorolja.

Az ÁSZ korábbi ellenőrzései a nemzeti vagyonba tartozó kulturális javak nyilvántartási és kölcsönzési tevékenységéhez kapcsolódó hiányosságokra világítottak rá, amelyek miatt a kulturális javak állományának megőrzése és fizikai védelme nem volt biztosított.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

ALAPÍTVÁNYOK/KÖZALAPÍTVÁNYOK GAZDÁLKODÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE (harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az alapítvány/közalapítvány gazdálkodása során betartotta-e a vonatkozó jogszabályi előírásokat, szabályszerűen használta-e fel a kapott költségvetési támogatásokat, az államháztartásból meghatározott célra ingyenesen juttatott vagyon használata, hasznosítása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt-e, az alapítvány működését szolgáló ellenőrzési, monitoring és nyilvántartási rendszerek szabályszerűen működtek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, amelyhez az Állami Számvevőszék az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével kíván hozzájárulni. Az ÁSZ Stratégiájában rögzített célkitűzése, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások és az ingyenes vagyonjuttatás ellenőrzésével hozzájáruljon ahhoz, hogy a közpénzeket a civil szervezetek is átlátható módon használják fel. Továbbá az alapítványok/közalapítványok gazdálkodása szabályszerűségének bemutatásával hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson az alapítványok, a közalapítványok működéséről.

Az ellenőrzés eredményeinek célzott felhasználói a nyilvánosság, a jogalkotó, továbbá az alapítványok/közalapítványok alapítói és szervei. Az ellenőrzés eredményeképp a törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre az alapítványok/közalapítványok gazdálkodása szabályozásához. Az ellenőrzött szervezetek szintjén gazdálkodásuk vonatkozásában a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik az alapítványok/közalapítványok szabályszerű gazdálkodását, míg a társadalom számára információt szolgáltat arról, hogy az alapítványok/közalapítványok a közpénzeket szabályszerűen használták-e fel. Az alapítványok/közalapítványok gazdálkodása szabályszerűségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához, a nyilvánosság megfelelő tájékoztatásához.

Témasorszám: 29

ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁS RENDSZERÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a sürgősségi betegellátás szabályozottsága, megszervezése és az ellátást nyújtók feladatellátása megfelelő volt-e, biztosította-e a lakosság egészségügyi ellátáshoz való jogának érvényesülését. Az ellenőrzés célja továbbá annak értékelése, hogy a sürgősségi betegellátással az ellátás igénybevevői elégedettek voltak-e.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredmények: Minden embernek törvényben deklarált joga van sürgős szükség esetén az életmentő, illetve a súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátáshoz. A sürgősségi ellátás célja, hogy az emberek – éljenek, lakjanak bárhol is az országban – azonos eséllyel, azonos időn belül jussanak azonos minőségű egészségügyi ellátáshoz. A sürgősségi ellátás nem korlátozódik a mentésre, háziorvosi ügyeleti tevékenységre, vagy a kórházi sürgősségi osztályos szintérre, hanem egy összefogó, egységes szemléletű ellátási forma. A sürgősségi betegellátás fejlesztése hosszú idő óta szerepel az egészségügyi ágazat hosszútávú fejlesztési programjaiban.

A sürgősségi betegellátás rendszerének ellenőrzésével az ÁSZ választ kíván kapni arra, hogy az ellátás betölti-e szerepét, törvényben meghatározott célját, megszervezése és szabályozottsága biztosítja-e az ellátás folyamatos működését, az egyenlő hozzáférés elvének érvényesülését, illetve a területi egyenlőtlenségek csökkenését. A sürgősségi ellátás teljesítmény-ellenőrzése keretében evalváció módszerével fel kívánjuk mérni az ellátást igénybe vevők ellátásra vonatkozó tapasztalatait.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A KÖZOKTATÁS ELLENŐRZÉSI RENDSZERÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, a hogy közoktatási területet érintő ellenőrzések rendszerének kialakítása és működtetése megfelelő volt-e, hatásos volt-e. Az ellenőrzések tervezése és végrehajtása megfelelt-e az előírásoknak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye:

Az oktatás hosszú távon meghatározhatja egy-egy ország társadalmi, gazdasági, kulturális színvonalát, hozzájárul a gazdaság versenyképességéhez. Az oktatás, köznevelés területen végzett ellenőrzések hozzájárulnak a minőségi oktatáshoz.

A közoktatási intézményekre is kiterjednek azok a pénzügyi, munkaügyi és egyéb jellegű ellenőrzési folyamatok, amelyek általában minden szervezet tekintetében érvényesülnek. A közoktatásról szóló törvényben meghatározott, az ágazati szakmai célkitűzések megvalósításának ellenőrzésére létrehozott rendszer részei a törvényességi, a szakmai, valamint a hatósági ellenőrzés. A közoktatás terén megvalósuló, megfelelő módszertan alapján végzett ellenőrzési tevékenységek biztosíthatják, hogy a kialakított rendszer alkalmas legyen a közoktatásról szóló törvényben meghatározott feladatok ellátására.

Az ellenőrzést indokolja, hogy a közoktatási feladatok ellátásának minősége, a pedagógusok helyzete folyamatos közérdeklődésre tart számot, valamennyi magyar családot érinti. Az ÁSZ ellenőrzést még nem végzett ebben a megközelítésben. Az ellenőrzés megállapításai a jogalkotó, a társadalom, az ellenőrzött szervezetek és az ÁSZ számára egyaránt hasznos értékeléssel szolgálhat.

Témasorszám: 31

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK FENNTARTÓI, TULAJDONOSI FELADATAI EL- LÁTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a költségvetési szervek fenntartói, tulajdonosi, irányítói feladatainak ellátása megfelelő volt-e. Az ellenőrzés keretében értékeljük a szervezet korrupciós kockázatainak kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítettségét és az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye:

A központi alrendszer intézményi körét az ÁSZ folyamatosan figyelemmel kíséri és rendszeresen ellenőrzi. Az ellenőrzések kiemelt fókusza annak megítélése, hogy a fenntartói, tulajdonosi, irányítói funkciókat ellátó költségvetési szervek, szervezeti egységek, miként alakították ki és működtették a közszolgáltatások biztosításához elengedhetetlen fenntartói, tulajdonosi, irányítói feladatok gyakorlati megvalósításának rendszerét és annak ellenőrzését.

Az ÁSZ a központi költségvetési szervek ellenőrzése vonatkozásában elsődlegesen a társadalmilag kiemelkedő jelentőségű szervezetekre és az intézményfenntartókra fókuszál. Az intézményfenntartók ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárulhat az egész intézményrendszer szabályszerűbb, eredményesebb és hatékonyabb feladatellátásához, gazdálkodásához.

Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, melyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

II.

**TÖRVÉNY SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL
ELVÉGZENDŐ ÉS EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLEN-
ŐRZÉSEK**

Témasorszám: 32

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

2017. ÉVI ZÁRSZÁMADÁS

Magyarország 2017. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a zárszámadási törvényjavaslat tartalma, szerkezete megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak; az Alaptörvény és a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény államadósságra vonatkozó előírásai érvényesültek-e, az államháztartás központi alrendszerében a hiány alakulása megfelelt-e a 2017. évi központi költségvetésről szóló törvény (Kvtv.) előírásainak. Az államháztartás bevételeit a Kvtv.-ben rögzítettekkel összhangban, a közpénzekkel való gazdálkodás jogszabályi követelményeinek megfelelően használták-e fel, a törvényjavaslat valósághűen mutatja-e be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat; a központi költségvetés bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és tartalmaz-e lényeges hibát; a költségvetés végrehajtásában jog- és hatáskörrel rendelkezők a 2017. évi költségvetésben meghatározott pénzügyi keretek között szabályszerűen gazdálkodtak-e a közpénzekkel.

Az ellenőrzés kiterjed a 2018. évi költségvetési folyamatok nyomon követésére, kiemelten az államadósság alakulására ható tényezők monitoringjára is.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény szerint a központi költségvetés végrehajtásának ellenőrzését az ÁSZ végzi el. Az ÁSZ tv. előírásainak megfelelően a zárszámadási ellenőrzés végrehajtása az ÁSZ éves gyakorisággal elvégzendő feladata. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével hozzájárul ahhoz, hogy az Országgyűlés a zárszámadási törvény elfogadásával kapcsolatban megalapozott döntést hozzon. Az ellenőrzés eredményeként teljes és objektív kép alkotható a 2017. évi zárszámadási törvényjavaslatban szereplő adatok megbízhatóságáról, megállapításaival elősegíti az ellenőrzöttek közpénzekkel való felelős gazdálkodását. Az ÁSZ az ellenőrzéssel hozzájárul az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

VÉLEMÉNY A 2019. ÉVI KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSRŐL

Vélemény Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatáról

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a központi költségvetési törvényjavaslat összeállítását megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, a törvényjavaslat bevételi és kiadási előirányzatait, valamint a költségvetési évet követő három év tervezett előirányzatainak keretszámait a makrogazdasági előrejelzéseket is figyelembe véve tervezték-e meg; biztosították-e a tervezésnél alkalmazott módszerek, háttérszámítások, hatástanulmányok, valamint az állami szabályozó eszközök javasolt módosításai a törvényjavaslat megalapozottságát. Ellenőrizni kell, hogy teljesültek-e a Tervezési Tájékoztatóban megfogalmazott követelmények, az Alaptörvényben és a Gst-ben foglaltak alapján érvényesül-e államadósság-szabály, biztosított-e az összhang a törvényjavaslat és a kormányzati programnak részét képező tervek között; a tervezett előirányzatok tartalmazzák-e a közfeladatok ellátásához szükséges kiadásokat, számításba vették-e az EU tagság pénzügyi, gazdasági hatásait.

Az ÁSZ a költségvetés véleményezéséhez kapcsolódóan elemzések elkészítésével támogatja a Költségvetési Tanács (KT) munkáját. Az ÁSZ támogató tevékenysége keretében véleményezi a 2019. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetét annak hitelességére és végrehajthatóságára vonatkozóan, ezen felül értékeli az államadósság-mutató kidolgozására vonatkozó eljárásokat valamint az Alaptörvényben rögzített adósságszabály érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével véleményezi a költségvetési törvényjavaslatot, rámutatva annak kockázataira. Ezáltal támogatja az országgyűlési képviselőket a jogszabályi követelményeknek megfelelő költségvetési törvény elfogadásában. Az ÁSZ által a KT részére készített elemzések hozzájárulnak ahhoz, hogy a KT a 2019. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetéről és az adósságszabály érvényesüléséről megalapozottan tudjon állást foglalni.

Témasorszám: 34

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**AZ ÁLLAMI VAGYON FELETTI TULAJDONOSI JOGGYAKORLÁSSAL
KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy az állam tulajdonosi jogait gyakorló szervezetek tulajdonosi joggyakorlása megfelelt-e a vonatkozó jogszabályok előírásainak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (4) bekezdése szerint az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységeket az ÁSZ évente ellenőrzi. A Nemzeti Földalap feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenység éves gyakorisággal történő ellenőrzéséről pedig a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 14. § (1) bekezdése rendelkezik.

Az ellenőrzés eredményeként az ÁSZ véleményt formál arról, hogy a Magyar Állam tulajdonosi joggyakorlásában érintett szervezetek működése és az állami vagyonnal való gazdálkodása összhangban volt-e az állami vagyona vonatkozó jogszabályok rendelkezéseivel. Az ellenőrzés rámutathat az állami vagyon feletti joggyakorlás tevékenységeinek esetleges szabályozási problémáira és hiányosságaira, hozzájárulva az állami vagyon feletti kontrollok, a felelős, szabályszerű vagyongazdálkodás erősítéséhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZATOT ÉS A KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATOKAT OSZTOTTAN MEGILLETŐ BEVÉTELEK 2017. ÉVI MEGOSZTÁSÁRÓL SZÓLÓ ÖNKORMÁNYZATI RENDELET FELÜLVIZSGÁLATA

Az ellenőrzés célja: A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2017. évi forrásmegosztási rendeletben előírt megosztásának, valamint a helyi adóztatással kapcsolatos kiadások megállapítása, elszámolása szabályszerűségének ellenőrzése.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek körét, valamint a forrásmegosztás szabályait a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló CXXXIII. törvény határozza meg. A törvény előírása alapján a Fővárosi Önkormányzat tárgyévre vonatkozó forrásmegosztási rendeletét az ÁSZ felülvizsgálja. Ha az ÁSZ megállapítja, hogy a Fővárosi Önkormányzat vagy valamely kerületi önkormányzat jogosulatlan forráshoz jutott vagy az őt jogszerűen megillető forrásnál alacsonyabb összegben részesült, ennek mértékével a forrásmegosztási törvény alapján meghatározott, a felülvizsgálat lezárását követő évi forrásmegosztást a fővárosi önkormányzat rendeletében módosítja.

Az ellenőrzés várható hasznosulását négy szinten tervezzük. A törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre a forrásmegosztás szabályozásáról, a forrásmegosztási rendelet szabályszerűségéről, következtetés vonható le arra vonatkozóan, hogy indokolt-e jogszabályi módosítás kezdeményezése. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a forrásmegosztás végrehajtásának szabályosságáról, javaslataival hozzájárul az esetleges hiányosságok kiküszöböléséhez. A társadalom számára jelzi, hogy a közpénz tervezett megosztása sem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálására. Az ÁSZ szervezetén belül lehetőség nyílik arra, hogy az intézmény erősítse hozzáadott értéket teremtő elemző tevékenységét és tanácsadó szerepét.

Témasorszám: 36

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A 2016. OKTÓBER 2-ÁN MEGTARTOTT ORSZÁGOS NÉPSZAVAZÁS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ FELHASZNÁLT PÉNZESZKÖZÖK ELSZÁMOLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a 2016. október 2-án megtartott országos népszavazás lebonyolítására fordított pénzeszközök tervezése, felhasználása, elszámolása és annak ellenőrzése szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés az országos népszavazás előkészítése és lebonyolítása során igénybe vett pénzeszközök szabályszerű felhasználására fókuszál. Az ellenőrzés eredményeként értékeljük, hogy az országos népszavazás előkészítésénél és lebonyolításánál a központi költségvetésből biztosított pénzeszközök felhasználása az érintett szervezeteknél összhangban volt-e a választási eljárásra vonatkozó jogszabályi környezet rendelkezéseivel, amellyel eleget teszünk a törvényben előírt, Országgyűlés felé fennálló tájékoztatási kötelezettségünknek.

Ellenőrzésünkkel véleményt formálunk az országos népszavazás előkészítése és lebonyolítása során a felelős szervezeteknél felhasznált pénzeszközök jogszabályokban leírtaknak megfelelő tervezéséről, felhasználásáról, elszámolásáról és ellenőrzéséről. Az ellenőrzéssel rámutathatunk az országos népszavazás előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközökkel kapcsolatos esetleges szabályozási problémákra, így ellenőrzésünk hozzájárulhat az országos népszavazás előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközök feletti kontrollok erősítéséhez. Kapcsolódó megállapításainkkal elősegíthetjük, támogathatjuk a jogalkotói és a szabályozói munkát.

Ellenőrzésünk megalapozhatja a joggyakorlásban résztvevő szervezetek tevékenységét szabályozó törvényi előírások, belső szabályzatok, eljárási rendek felülvizsgálatát. Az esetlegesen feltárt szabályozási és kontroll hiányosságok bemutatásával ellenőrzésünk hozzájárul azok kijavításához, valamint közvetetten a népszavazások előkészítése és lebonyolítása során a közpénzek felhasználásával kapcsolatos közbizalom erősítését.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

AZ IDŐKÖZI VÁLASZTÁSOKRA FORDÍTOTT PÉNZESZKÖZÖK FELHASZNÁLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a helyi nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választására fordított pénzeszközök tervezése, felhasználása, elszámolása és annak ellenőrzése szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés az időközi választások (illetve megismételt választások) előkészítése és lebonyolítása során igénybe vett pénzeszközök szabályszerű felhasználására fókuszál. Az ellenőrzés eredményeként értékeljük, hogy az időközi választások előkészítésénél és lebonyolításánál a központi költségvetésből biztosított pénzeszközök felhasználása az érintett szervezeteknél összhangban volt-e a választási eljárásra vonatkozó jogszabályi környezet rendelkezéseivel, amellyel eleget teszünk a törvényben előírt, Országgyűlés felé teendő tájékoztatási kötelezettségünknek.

Ellenőrzésünkkel véleményt formálunk az időközi választások előkészítése és lebonyolítása során az ellenőrzéssel érintett szervezeteknél felhasznált pénzeszközök jogszabályokban leírtaknak megfelelő tervezéséről, felhasználásáról, elszámolásáról és ellenőrzéséről. Az ellenőrzéssel rámutathatunk az időközi választás előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközökkel kapcsolatos esetleges szabályozási problémákra, így ellenőrzésünk hozzájárulhat az időközi választások előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközök feletti kontrollok erősítéséhez. Kapcsolódó megállapításainkkal elősegíthetjük, támogathatjuk a jogalkotói és a szabályozói munkát.

Ellenőrzésünk megalapozhatja a joggyakorlásban résztvevő szervezetek tevékenységét szabályozó törvényi előírások, belső szabályzatok, eljárási rendek felülvizsgálatát. Az esetlegesen feltárt szabályozási és kontroll hiányosságok bemutatásával ellenőrzésünk hozzájárul azok kijavításához, valamint közvetetten a választások előkészítése és lebonyolítása során a közpénzek felhasználásával kapcsolatos közbizalom erősítését.

Témasorszám: 38

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTALAPÍTVÁNYOK GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

- 1 A Táncsics Mihály Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 2 A Jobbik Magyarországért (korábban: Gyarapodó Magyarországért) Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 3 Az Ökopolisz Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 4 Az Új Köztársaságért Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 5 A Váradi András (korábban: Együtt Magyarországért) Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 6 A Liberális Magyarországért Alapítvány 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 7 A Megújuló Magyarországért Alapítvány 2015-2016. évi 2015-2016. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a pártalapítvány törvényesen gazdálkodott-e; az éves számviteli beszámolók és a pártalapítvány tevékenységéről szóló éves jelentések a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e; a könyvvézetés és gazdálkodás során a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és belső előírásokat betartották-e. Az ellenőrzés célja továbbá annak értékelése, hogy az előző számvétségügyi jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, mely az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével elősegíthető. A pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény 4. §-ában foglaltak alapján az alapítványok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult, továbbá az Ász tv. rendelkezése szerint a számvétségügyi jelentések intézkedést igénylő megállapításai alapján készített intézkedési tervben foglaltak megvalósítását az ÁSZ utóellenőrzés keretében ellenőrizheti. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártalapítványoknak a gazdálkodását, amelyek e törvény szerint költségvetési támogatásban részesültek.

Az ellenőrzés a gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson a pártalapítványok működéséről. Az ellenőrzés eredménye elősegítheti, hogy a jelentésben foglalt megállapítások, következtetések és javaslatok alapján a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártalapítványok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzött szervezetek szintjén a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások csökkenthetik a működés szabályszerűségének kockázatait, elősegíthetik a pártalapítványok szabályszerű gazdálkodását. A gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához.